

SÜREKLİ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK VE BAKIM SORUMLULUĞU YÖNETMELİĞİ (SHY-M)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sivil hava taşımacılığı yapmak üzere yetkilendirilen hava taşıma işletmelerinin bünyelerinde bulunan hava araçlarına uçuşa elverişlilik sertifikası düzenlenmesi, faaliyette bulunduğu süre boyunca sürekli uçuşa elverişliliğinin sağlanması için gereken bakım sisteminin kurulması ve önlemlerin alınması konusundaki usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından ticari, genel ve balonla hava taşımacılığı yapmak üzere yetkilendirilmiş gerçek ve tüzel kişileri, bu amaçla kullanılacak hava araçlarını ve hava araçlarına takılan her türlü komponent de dâhil olmak üzere, sürekli uçuşa elverişlilik hizmeti vermek üzere yetkilendirilmiş kuruluşları ve bu kuruluşlarda görev yapan yönetici ve ilgili teknik personeli ve sürekli uçuşa elverişliliğinin sağlanması için alınacak önlemleri kapsar.

(2) (Değişik: RG-20/12/2013-28857) Ek-1'de yer alan hava araçları birinci fıkradaki şartları sağlasa dahi bu fıkra kapsamına girmez.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna, 7/12/1944 tarihli Şikago Konvansiyonunun Uluslararası Operasyon konulu Ek-6'sına, Uçuşa Elverişlilik konulu Ek-8 ve EASA Part-M'e dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AMOC: Alternatif kabul edilebilir yöntemleri,
- b) Asgari teçhizat listesi (MEL): Hava aracının sınırları belirlenmiş şartlar dâhilinde belirli gayri faal teçhizatla işletilebilmesine olanak sağlamak için üretici tarafından yayımlanan, işletmeciler tarafından hazırlanan ve Genel Müdürlük tarafından onaylanarak yürürlüğe giren el kitabını,
- c) Bakım: Uçuş öncesi kontrol hariç olmak üzere, bir hava aracının veya komponentin revizyonu, tamiri, kontrol edilmesi, değiştirilmesi, modifikasyonu veya arıza giderme işlemlerinden herhangi birisinin veya bunların herhangi bir kombinasyonunun uygulanmasını,
- ç) Bakım çıkış sertifikası: Hava aracı veya komponentinin bakım sonrasında onaylı bakım kuruluşu tarafından yayımlanan servise verilmeye hazır olduğunu gösteren belgeyi,
- d) Büyük hava aracı: Azami kalkış kütlesi (MTOM) 5.700 kg.'ın üzerinde olan uçak veya çok motorlu helikopter olarak sınıflandırılan hava aracını,
- e) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansını,
- f) EASA Part-21: Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan EU No 748/2012 numaralı mevzuatın Ek-1'ini,
- g) EASA Part-145: Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan EU No 2042/2003 numaralı mevzuatın Ek-2'sini,
- ğ) EASA Part-M: Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan EU No 2042/2003 numaralı mevzuatın Ek-1'ini,
- h) ELA1 hava aracı, (Avrupa hafif hava aracı);
- 1) Azami kalkış kütlesi (MTOM) 1,200 kg. veya altında olan, karmaşık motorlu hava aracı olarak sınıflandırılmayan uçak, planör veya motorlu planörü,
- 2) Azami kalkış kütlesi (MTOM) 1,200 kg. veya altında olan deniz hava aracı veya motorla çalışan deniz hava aracını,
- 3) Azami tasarım kaldırma gazı veya sıcak hava hacmi, sıcak hava balonları için 3,400 m³'ün, gaz balonları için 1,050 m³'ün, bağlı gaz balonları için 300 m³'ün üzerinde olmayan balonu,
- 4) Azami dört kişi alacak şekilde tasarlanmış, azami tasarım kaldırma gazı veya sıcak hava hacmi, sıcak hava zeplinleri için 3400 m³'ün ve gaz zeplinleri için 1,000 m³'ün üzerinde olmayan zeplini,
- ı) (Mülga: RG-20/12/2013-28857)
- i) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- j) Hava aracı: Havalanabilme ve/veya havada seyredebilme kabiliyetine sahip her türlü hava aracını,
- k) Hava aracı sahibi: Hava aracının mülkiyetine sahip olan gerçek veya tüzel kişiyi,
- l) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
- m) İşletmeciler veya işleticiler: Uçuş operasyonu gerçekleştirmek amacıyla Genel Müdürlükten işletme ruhsatı almış gerçek ve tüzel kişileri,
- n) Kuruluş: Bir gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliğin bir parçasını,
- o) Karmaşık motorlu hava aracı:
 - 1) Azami Kalkış Kütlesi (MTOM) 5,700 kg. ve üzerinde olan veya azami yolcu koltuk kapasitesi on dokuzdan fazla olan veya iki pilot veya üzeri pilotla uçuş için sertifikalandırılmış olan veya turbo jet motor veya motorlara sahip olan veya birden fazla turboprop motora sahip uçakları veya
 - 2) Azami Kalkış Kütlesi (MTOM) 3,175 kg. ve üzerinde olan veya azami yolcu koltuk kapasitesi dokuzdan fazla olan veya iki pilot veya üzeri pilotla uçuş için sertifikalandırılmış olan helikopterleri veya
 - 3) Tilt rotor hava araçlarını,
 - ö) Komponent: Hava aracına ait her tür motor, pervane, parça veya cihazı,

- p) Konfigürasyon sapma listesi (CDL): Hava aracının sınırları belirlenmiş şartlar dahilinde belirli gayri faal veya eksik dış teçhizatla (paneller, kapaklar ve benzeri) işletilebilmesine olanak sağlamak için üretici tarafından yayımlanan el kitabını,
- r) Kurtarılamaz malzeme: Mevcut teknoloji ile tamiri mümkün olmayan ve ömür sınırları uzatılmayan malzemeleri,
- s) LSA hava aracı aşağıdaki özelliklerin tümüne sahip olan hafif spor uçak;
- 1) Azami kalkış kütle (MTOM) 600 kg.'ın üzerinde olmayan,
- 2) İniş konfigürasyonundaki (VSO) azami havada tutunabilme hızı, hava aracının belgelendirilmiş azami kalkış kütle ve en kritik kütle merkezinde kalibre edilmiş hava hızı (CAS) 45 knot'ın üzerinde olmayan,
- 3) Pilot dâhil olmak üzere, en fazla iki kişilik azami koltuk kapasitesine sahip,
- 4) Pervaneli, türbin olmayan tek motorlu,
- 5) Basınçlandırılmamış kabine sahip hava aracını,
- ş) MSG: Bakım yönlendirme grubunu,
- t) Onaylayıcı personel: Bakım sonrasında bir hava aracının veya komponentin bakım çıkışından sorumlu olan personeli,
- u) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** Onaylı bakım kuruluşu: SHY-145 veya EASA Part-145 kapsamında yetkilendirilmiş bakım kuruluşunu,
- ü) **(Mülga: RG-20/12/2013-28857)**
- v) Otorite: ICAO üyesi ülkelerin sivil havacılık organizasyonlarından sorumlu kurumunu,
- y) SEK: Sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi el kitabını,
- z) Seviye 1 bulgu: Bu Yönetmeliğin gerekliliklerine uymayan, emniyet standardını düşüren ve uçuş emniyetini ciddi şekilde tehlikeye atan her tür önemli uygunsuzluk halini,
- aa) Seviye 2 bulgu: Bu Yönetmeliğin gerekliliklerine uymayan, emniyet standardını düşürebilecek ve uçuş emniyetini tehlikeye atması muhtemel olan her tür önemli uygunsuzluk halini,
- bb) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** SHY-6A: 16/11/2013 tarihli ve 28823 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A)'ni,
- cc) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** SHY-6B: 14/5/2013 tarihli ve 28647 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)'ni,
- çç) SHY-6C: 8/3/1987 tarihli ve 19394 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çok Hafif Hava Araçları İşletme Yönetmeliği (SHY-6C)'ni,
- dd) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** SHY-145: 11/6/2013 tarihli ve 28674 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-145)'ni,
- ee) SHY 147: 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-147)'ni,
- ff) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** SHY-66: 30/10/2013 tarihli ve 28806 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği (SHY-66)'ni,
- gg) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** SHY-66 lisanslı personel: 30/10/2013 tarihli ve 28806 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği (SHY-66) kapsamında lisans tanzim edilen gerçek kişiyi,
- ğğ) **(Mülga: RG-20/12/2013-28857)**
- hh) **(Mülga: RG-20/12/2013-28857)**
- ıı) Sürekli uçuşa elverişlilik: Hava aracının, işletim ömründeki herhangi bir zamanda yürürlükteki uçuşa elverişlilik gerekliliklerine uygun olmasını ve emniyetli işletim için elverişli bir durumda olmasını sağlayan süreçleri,
- ii) SYK: Sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşunu,
- jj) Tip sertifikası: Hava aracı veya komponent için üretimi gerçekleştiren ülke otoritesi tarafından teknik özellikleri ve faaliyeti için belirlenmiş limitleri içeren verilen onayını gösteren belgeyi,
- kk) Uçuş öncesi kontrol: Hava aracının amaçlanan uçuşa uygun olduğundan emin olmak amacı ile uçuş öncesinde yerine getirilen ve arıza giderimini kapsamayan kontrolleri,
- ll) Yenileştirme: Hava aracının ve hava aracı parçasının işlevsel ömrünü arttırmak için onaylanmış standartlara uygun olarak tetkik edilmesini ve parça değiştirilmesi ile restorasyonunu,
- mm) **(Ek: RG-20/12/2013-28857)** SHY-21: 20/8/2013 tarihli ve 28741 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Sertifikasyonu Yönetmeliği (SHY-21)'ni,
- nn) **(Ek: RG-20/12/2013-28857)** Uçuşa Elverişlilik Direktifi: Belli bir modeldeki uçak için uçağın üretici firmasının bağlı bulunduğu havacılık otoritesi ya da uçağın işletmecisinin veya sahibinin bağlı bulunduğu sivil havacılık otoritesinin hazırladığı uygulanması ve uyulması zorunlu olan yayın, ifade eder.
- (2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve ülkemizin üyesi bulunduğu Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) ile EASA tarafından yayımlanan belgelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Sorumluluk

MADDE 5 – (1) Hava aracı işleticisi, hava aracının sürekli uçuşa elverişliliğinden sorumlu olup;

- a) Hava aracının uçuşa elverişli bir durumda muhafaza edilmesini,
- b) Hava aracında mevcut olan her bir operasyonel ve acil durum ekipmanının doğru bir şekilde takılı ve faal olması veya açık bir şekilde MEL'e uygun gayri faal olarak belirtilmesini,
- c) Genel Müdürlük tarafından yayınlanan düzenlemelere uygun olarak Genel Müdürlük tarafından yayınlanmış olan uçuşa elverişlilik sertifikasının geçerli tutulmasını,
- ç) Hava aracının bakımlarının, 8 inci madde kapsamında belirtilen onaylı bakım programına göre uygulanmasını, sağlar. Aksi takdirde hiçbir uçuş gerçekleştiremez.
- (2) Hava aracının kiraya verilmiş olması halinde, aşağıdaki durumlardan birinin sağlanması şartıyla, hava aracı işleticisinin sorumlulukları kiracıya devredilir.
- a) Kiracının tescil sertifikasında belirtilmesi,
- b) Kira sözleşmesinde ayrıntılı olarak yer alması.
- (3) Bakımı uygulayan her bir gerçek veya tüzel kişi, uyguladığı bakım işlemlerinden müteselsilen sorumludur.
- (4) Uçuş öncesi kontrolünün uygun bir şekilde yerine getirilmesinden ticari hava taşımacılığı yapılmadığı durumda sorumlu kaptan pilot ve ticari hava taşımacılığı durumunda işletmeci sorumludur.

(5) 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesi amacıyla;

a) Hava aracı işleticisi, sürekli uçuşa elverişlilik ile ilgili işlemleri yedinci bölüm doğrultusunda onaylı bir SYK'ya sözleşme yoluyla devredebilir. Bu durumda, söz konusu işlemlerin uygun bir şekilde yerine getirilmesinden SYK sorumludur.

b) Bir hava aracının sürekli uçuşa elverişliliğini yedinci bölüm doğrultusunda, bir sözleşme olmadan kendi sorumluluğu altında yönetmeye karar veren hava aracı işleticisi, bakım programının hazırlanması ve 8 inci maddeye göre onaylanması için yedinci bölüm doğrultusunda onaylı bir SYK ile sınırlı bir sözleşme yapabilir. Bu durumda hava aracı işleticisi, söz konusu sınırlı sözleşme ile sadece bakım programının hazırlanması ve onaylanmasına ilişkin sorumluluğunu, ilgili SYK'ya devreder.

(6) Büyük hava araçları için, 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesi amacıyla hava aracı işleticisi, sürekli uçuşa elverişlilik ile ilgili işlemlerin onaylı SYK tarafından uygulanmasını sağlar. Yedinci bölüm doğrultusunda yazılı bir sözleşme yapılması gereklidir. Bu durumda, söz konusu işlemlerin uygun bir şekilde yerine getirilmesinden SYK sorumludur.

(7) Büyük hava araçlarının, ticari hava taşımacılığı için kullanılan hava araçlarının ve bunların komponentlerinin bakımı SHY-145 veya EASA Part-145 onaylı bakım kuruluşu tarafından uygulanması gereklidir.

(8) Ticari hava taşımacılığında işletmecisi:

a) İşlettiği hava aracının sürekli uçuşa elverişliliğinden,

b) İşlettiği hava aracı için yedinci bölüm doğrultusunda, Genel Müdürlük tarafından yayımlanan işletme ruhsatının bir parçası olarak, yetki belgesinin onaylanmasından,

c) (Değişik: RG-20/12/2013-28857) EASA Part-145 ve/veya SHY-145 onayı almaktan veya EASA Part-145 ve/veya SHY-145 kapsamında yetkilendirilmiş onaylı bir kuruluş ile sözleşme yapmaktan,

ç) 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen gereklilikleri sağlamaktan, sorumludur.

(9) (Değişik ilk cümle: RG-20/12/2013-28857) Ticari amaçlı hava taşımacılığı dışında gerçekleştirilen ticari operasyonlara veya eğitim faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilecek uçuş operasyonlarına yönelik bir sertifikaya sahip olmayı talep eden işletmecisi:

a) İşlettiği hava aracının sürekli uçuşa elverişliliğinin yönetimi için yedinci bölüm doğrultusunda uygun bir şekilde onay alır veya yedinci bölüm doğrultusunda uygun bir şekilde onay almış olan bir kuruluş ile sözleşme yapar.

b) (Değişik: RG-20/12/2013-28857) Altıncı bölüm doğrultusunda veya SHY-145 veya EASA Part-145'e göre uygun bir şekilde onay alır veya böyle bir kuruluşla sözleşme yapar.

(10) Hava aracının sahibi ve/veya işletmecisi, bu Yönetmelik ile sürekli uçuşa elverişliliğinin uygunluğunun tespit edilmesi için Genel Müdürlüğe, söz konusu kuruluş/hava aracına erişim hak ve imkanının verilmesinden sorumludur.

Olay bildirimini

MADDE 6 – (1) 5 inci maddeye göre sorumlu olan her bir gerçek veya tüzel kişi, hava aracında veya herhangi bir komponentte tespit edilen ve uçuş emniyetini tehlikeye düşüren olay veya durumları, Genel Müdürlüğe, tip tasarımı veya ilave tip tasarımından sorumlu kuruluşa rapor eder.

(2) Hava aracı işletmecisi tarafından, bakımı gerçekleştirmek üzere sözleşme yapıldığında, hava aracının bakımını uygulayan gerçek veya tüzel kişi, ilgili hava aracını veya komponentini etkileyen her bir durumu hava aracı işletmecisine veya SYK'ya ve Genel Müdürlüğe rapor eder.

(3) Raporların en kısa sürede iletilmesi esastır. Bu süre ilgili olduğu durumun saptanmasından itibaren 72 saati aşamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Uygulama Esasları

Sürekli uçuşa elverişlilik

MADDE 7 – (1) Bir hava aracının sürekli uçuşa elverişliliği ile operasyonel ve acil durum ekipmanlarının kullanılabilirliğini sağlamak için aşağıdaki hususlar yerine getirilir:

a) Uçuş öncesi kontrollerinin yapılması,

b) Büyük hava araçları veya ticari hava taşımacılığında kullanılan hava araçları için, söz konusu hava aracı tipinde geçerli asgari teçhizat listesi (MEL) ve konfigürasyon sapma listesi (CDL) göz önünde bulundurularak, emniyetli operasyona etki eden her bir arıza veya hasarın onaylı veriler doğrultusunda giderilmesi,

c) Hava aracının tüm bakımlarının Genel Müdürlük tarafından 8 inci maddeye göre onaylanan hava aracı bakım programına uygun olarak gerçekleştirilmesi,

ç) Büyük hava araçları veya ticari hava taşımacılığında kullanılan hava araçları için, 8 inci maddeye göre onaylı hava aracı bakım programının etkinliğinin analizinin yapılması,

d) Aşağıdakilerden uygulanabilir olanların yerine getirilmesi;

1) Uçuşa elverişlilik direktifi,

2) Sürekli uçuşa elverişliliği etkileyen operasyonel direktif,

3) EASA/Genel Müdürlük tarafından yayınlanmış sürekli uçuşa elverişlilik gereklilikleri,

4) Bir emniyet sorununa istinaden Genel Müdürlük tarafından ivedilikle uygulanmak için yayınlanan usul ve esaslar.

e) Modifikasyon ve tamirlerin onaylı verilere göre uygulanması,

f) Zorunlu olmayan modifikasyonlar ve/veya kontroller ile ilgili olarak, büyük hava araçları veya ticari hava taşımacılığında kullanılan hava araçları için bir uygulama politikasının oluşturulması,

g) Hava aracı için gerekli görülmesi durumunda kontrol uçuşlarının yapılması.

Bakım programı

MADDE 8 – (1) Her bir hava aracının bakımı hava aracı bakım programına göre yapılır.

(2) Hava aracı bakım programı ve bakım programı revizyonları Genel Müdürlük tarafından onaylanır.

(3) Hava aracının sürekli uçuşa elverişliliği, bu Yönetmeliğe göre onaylı bir SYK tarafından yönetildiğinde, hava aracı bakım programı ve revizyonları dolaylı onay prosedürü ile onaylanabilir.

(4) Büyük hava araçları için, bakım programının MSG mantığına veya durum izlemeye dayalı olduğu hallerde, hava aracı bakım programı bir güvenilirlik programı içerir.

(5) Hava aracının bakım programının içeriği ve dolaylı onayına ilişkin düzenlemeler Genel Müdürlük tarafından ayrıca belirlenir.

Uçuşa elverişlilik direktifleri

MADDE 9 – (Değişik: RG-20/12/2013-28857)

(1) Genel Müdürlük tarafından yayımlanmış olan veya zorunlu tutulan, ilgili hava aracı/komponentini kapsayan her bir uçuşa elverişlilik direktifi, ilgili direktifin gerekliliklerine göre uygulanır.

(2) Uçuşa elverişlilik direktifleri Genel Müdürlük tarafından onaylanmış olan veya kabul edilen AMOC gerekliliklerine göre de uygulanabilir.

Modifikasyon ve tamir verileri

MADDE 10 – (Değişik: RG-20/12/2013-28857)

(1) Uygulanacak modifikasyonlar, hasar değerlendirmeleri ve tamirlerin uygulanması Genel Müdürlük tarafından kabul edilen verilere uygun olarak gerçekleştirilir.

Sürekli uçuşa elverişlilik kayıt sistemi

MADDE 11 – (1) Hava aracı ve hava aracına takılan komponentlere ait sürekli uçuşa elverişlilik kayıtları, Genel Müdürlük tarafından belirtilen usul ve sürelerle göre hava aracı işleticisi ve SYK tarafından kaydedilir, güncellenir, muhafaza edilir.

(2) 5 inci madde kapsamında, sürekli uçuşa elverişlilikten sorumlu yönetici, sürekli uçuşa elverişlilik kayıtlarını kontrol eder ve talep edilmesi halinde söz konusu kayıtları Genel Müdürlüğe sunar.

İşletmecinin hava aracı teknik kayıt sistemi

MADDE 12 – (1) Ticari hava taşımacılığında, 11 inci maddede belirtilen sürekli uçuşa elverişlilik kayıtlarına ek olarak, işletmeci her bir hava aracı için Genel Müdürlük tarafından belirtilen usul ve sürelerle göre onaylanmış bir hava aracı teknik kayıt sistemi kullanır ve söz konusu kayıtlar belirtilen sürelerde muhafaza edilir.

Sürekli uçuşa elverişlilik kayıtlarının devredilmesi

MADDE 13 – (1) Hava aracı işletmecisi, hava aracını başka bir işletmeci veya sahibine kalıcı olarak devrettiğinde, 11 inci maddede belirtilen sürekli uçuşa elverişlilik kayıtlarının ve 12 nci maddede belirtilen işletmeci teknik kayıt sisteminin de devredilmesini sağlar.

(2) Hava aracı işleticisi, sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi işlemleri için bir SYK ile sözleşme yaptığında, 11 inci maddede belirtilen sürekli uçuşa elverişlilik kayıtlarının söz konusu kuruluşa devredilmesini sağlar.

(3) Hava aracının yeni işletmecisi veya SYK, kayıtların muhafaza edilmesi için Genel Müdürlük tarafından belirlenen sürelerle uymaya devam eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bakım Standartları

Bakım verileri

MADDE 14 – (1) Modifikasyonlar ve tamirler de dahil olmak üzere bakım uygulamalarında, hava aracı bakımını uygulayan gerçek veya tüzel kişi, sadece ilgili hava aracının komponentini kapsayan geçerli bakım verilerine erişim imkanına sahip olmak ve bu verileri kullanmak zorundadır.

(2) (Mülga: RG-20/12/2013-28857)

Bakımın uygulanması

MADDE 15 – (1) Tüm bakım faaliyetleri yetkin personel tarafından, 14 üncü maddede belirtilen metodlar, teknikler, standartlar ve talimatlar takip edilerek, uygun alet, ekipman ve malzeme kullanılarak her türlü çevresel kısıtlama dahilinde ve gerektiğinde Genel Müdürlükçe nitelikleri belirlenen uygun tesislerde uygulanır.

Hava aracı arızaları

MADDE 16 – (1) Uçuş emniyetini ciddi şekilde tehlikeye atan her tür hava aracı arızası, uçuş gerçekleştirilmeden önce giderilir.

(2) Bir hava aracı arızasının uçuş emniyetini ciddi şekilde tehlikeye atıp atmadığına ve dolayısıyla da uçuş öncesinde ne tür arıza giderici işlemlerin yapılacağına ve hangi arıza giderme işleminin ertelenebileceğine sadece, 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri, aynı maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları veya **(Değişik ibare: RG-20/12/2013-28857) SHY 145** gereğince yetkilendirilmiş olan onaylayıcı personel yetkilidir. Ancak, bu husus aşağıdaki durumlarda geçerli değildir:

- Genel Müdürlük tarafından onaylı MEL'in pilot tarafından kullanılması,
- Hava aracı arızalarının Genel Müdürlük tarafından kabul edilebilir olması.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Komponentler

Komponentlerin kullanımı

MADDE 17 – (1) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** SHY-21/EASA Part-21'e uygun şekilde üretilerek SHGM Form 1 veya eşdeğer bir başka dokümana sahip olan veya 18 inci maddede uygun şekilde bakım uygulanıp SHGM Form 1 veya eşdeğer bir başka doküman düzenlenmiş komponentler dışında hiçbir komponent, SHY-145 veya altıncı bölümde aksi belirtildiği durumlar haricinde hava aracına takılamaz.

(2) Bir komponentin bir hava aracına takılması öncesinde, söz konusu kişi veya onaylı bakım kuruluşu, farklı modifikasyon ve/veya uçuşa elverişlilik direktifi konfigürasyonlarının geçerli olabileceği durumlarda bahse konu komponentin takılmaya uygun olmasından sorumludur.

(3) Standart parçalar, ham madde ve sarf malzemeler hava aracında veya komponentte Genel Müdürlük tarafından belirlenen usuller haricinde kullanılamaz.

Komponentlerin bakımı

MADDE 18 – (1) Komponentlerin bakımı altıncı bölüme veya EASA Part-M Alt paragraf F'ye göre yetkilendirilmiş bakım kuruluşları veya onaylı bakım kuruluşları tarafından gerçekleştirilir.

Hizmet ömrü sınırlı komponentler

MADDE 19 – (1) Takılmış ömürlü komponentler için, 20 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında belirtilenler hariç olmak üzere, onaylanmış bakım programında ve uçuşa elverişlilik direktiflerinde belirtilen onaylanmış hizmet ömrü sınırı aşılamaz.

(2) Onaylanmış hizmet ömrü, uygunluğuna göre takvim zamanı, uçuş saati, iniş-kalkış adedi cinsinden ifade edilir.

(3) Onaylanmış hizmet ömrü dolan komponentler bakım için, sınırlı hizmet ömrüne sahip komponentler ise bir daha kullanılmamak üzere hava aracından sökülür.

Gayri faal komponentlerin kontrolü

MADDE 20 – (1) Aşağıdaki şartlardan herhangi biri oluştuğunda komponent gayri faal sayılır:

- Hizmet ömrünün bakım programında tanımlandığı şekilde sona ermesi,
- Genel Müdürlük tarafından uygulanması zorunlu tutulan geçerli uçuşa elverişlilik direktifleri ve diğer sürekli uçuşa elverişlilik gereklilikleri ile uygunsuzluk hali,
- Uçuşa elverişlilik durumunu veya hava aracına takılmaya uygunluğu belirlemek üzere gerekli olan bilgilerin mevcut olmaması,
- Hasarlara veya arızalara ilişkin belirtiler bulunması,
- Kazaya veya faal durumuna tesir etmesi olası olan bir olaya karışmış olması.

(2) Gayri faal komponentler, bu tür komponentin gelecekteki durumuna ilişkin bir karar alınıncaya kadar, onaylı bakım kuruluşunun kontrolü altında bulundurulur ve emniyetli bir mahalde ayrı muhafaza edilir.

(3) Hizmet ömürlerini doldurmuş olan veya tamir edilemez bir hasar veya arıza içeren komponentler, kurtarılamaz olarak sınıflandırılır ve bu komponentlerin, ömür sınırları uzatılmadığı veya 10 uncu maddeye göre bir tamir çözümü onaylanmadığı sürece komponent tedarik sistemine tekrar girmelerine izin verilmez.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen kurtarılamaz komponentler ile ilgili olarak, bu Yönetmelik kapsamında sorumlu olan her kişi veya kuruluş;

a) Bu tür komponenti ikinci fıkrada belirtilen mahalde muhafaza edilmesini,

b) Bu tür komponente ilişkin sorumluluktan feragat edilmesi öncesinde söz konusu komponentin ekonomik olarak düzeltilemez veya tamir edilemez olduğunu tespit ederek söz konusu komponentin kullanılmayacak şekilde kal edilmesini, sağlar.

(5) Dördüncü fıkraya bakılmaksızın, bu Yönetmelik kapsamında sorumlu olan kişi veya kuruluş kurtarılamaz olarak sınıflandırılmış komponentlere ilişkin sorumluluğunu herhangi bir tahribat yapılmadan eğitim veya araştırma amaçlı olarak bir kuruluşa devredebilir.

ALTINCI BÖLÜM F Bakım Kuruluşu

F bakım kuruluşu

MADDE 21 – (1) 5 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları kapsamı dışındaki hava aracı ve komponentlerin bakımını yapacak kuruluşlara yetki verilmesi ve bu yetkinin devamına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından ayrıca belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM SYK

Sürekliliğe elverişlilik kuruluşu

MADDE 22 – (1) Yedinci bölümde, bir kuruluş tarafından hava araçlarının sürekliliğe elverişliliğinin yönetimi için onaylanmaya hak kazanması veya sahip olduğu onayın sürekliliğinin sağlanması için karşılanması gereken şartları belirlenir.

Başvuru

MADDE 23 – (1) SYK onayının verilmesine ve değişikliğine yönelik başvuru, Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş yöntem ve bir form ile yapılır.

Onayın kapsamı

MADDE 24 – (1) (Değişik: RG-20/12/2013-28857) Söz konusu onay, Genel Müdürlük tarafından düzenlenen sertifika üzerinde belirtilir.

(2) Birinci fıkraya bakılmaksızın, ticari hava taşımacılığı için, söz konusu onay, işletilen hava aracı için Genel Müdürlük tarafından düzenlenen işletme ruhsatının bir parçasıdır.

(3) Onayı oluşturan işin kapsamı 25 inci madde kapsamında hazırlanan SEK içerisinde belirtilir.

Sürekliliğe elverişlilik el kitabı

MADDE 25 – (1) SYK, içeriği Genel Müdürlük tarafından belirlenen bir SEK hazırlar. SEK ve revizyonları Genel Müdürlük tarafından onaylanır.

Tesisler

MADDE 26 – (1) SYK, 27 nci maddede belirtilen personel için uygun mahallerde elverişli ofis imkanları sağlar.

Personel gereklilikleri

MADDE 27 – (1) SYK, tüm sürekliliğe elverişlilik yönetimi faaliyetlerinin finanse edilebilmesinin ve bu Yönetmelik doğrultusunda icra edilebilmesinin sağlanması için kurumsal yetkiye sahip olan bir sorumlu yönetici atar.

(2) Ticari hava taşımacılığında, birinci fıkrada belirtilen sorumlu yönetici, işletmenin tüm faaliyetlerinin işletme ruhsatının yayımlanması için gerekli olan standart doğrultusunda finanse ve icra edilebilmesinin sağlanması için kurumsal yetkiye sahip olan kişidir.

(3) SYK'nın, yedinci bölüm ile daima uygunluğun sağlanmasından sorumlu olacak bir kişi veya kişiler grubu isim olarak atanır. Bu kişi veya kişiler sorumlu yöneticiye karşı sorumludur.

(4) Ticari hava taşımacılığı için, sorumlu yönetici bir yetkili atar. Bu kişi, üçüncü fıkraya doğrultusunda, sürekliliğe elverişlilik faaliyetlerinin yönetiminden ve gözetiminden sorumludur.

(5) Genel Müdürlük tarafından özellikle kabul edilmediği sürece, dördüncü fıkrada belirtilen atanmış yetkili, işletmeye anlaşmalı olarak hizmet veren bir SHY-145 onaylı kuruluş tarafından istihdam edilemez.

(6) Kuruluş, beklenen çalışma için yeterli sayıda ve uygun nitelikli personele sahip olmak zorundadır.

(7) Üç ve dördüncü fıkralarda belirtilen kişilerin tümü hava aracı sürekliliğe elverişlilik konusunda bilgi ve uygun tecrübeye sahip olmak zorundadır.

(8) Sürekliliğe elverişlilik yönetimi ile ilgili olan tüm personelin nitelikleri SYK tarafından kayıt altında tutulur.

(9) 32 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ve 41 inci maddenin ikinci fıkrası doğrultusunda uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikalarını uzatan kuruluşlar, Genel Müdürlüğün onayı ile bu işlemleri gerçekleştirmek üzere yetkilendirilmiş kişileri atar.

(10) SYK, sürekliliğe elverişlilik yönetimi el kitabı içerisinde, bir, üç, dört ve dokuzuncu fıkralarda belirtilenlerin unvan ile ad soyadları kayıt altında güncel tutar.

(11) SYK, tüm büyük hava araçları ve ticari hava taşımacılığında kullanılan hava araçları için, sürekliliğe elverişlilik yönetimi, uçuşa elverişliliğin gözden geçirilmesi ve/veya kalite denetlemeleri ile ilgili olan personeli, Genel Müdürlük tarafından kabul edilen bir prosedür ve standart doğrultusunda belirlemekten ve bu personelin yetkinliğini aynı şekilde kontrol etmektен sorumludur.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli

MADDE 28 – (1) SYK, uçuşa elverişlilik gözden geçirme faaliyetlerini gerçekleştirmek ve gerektiğinde uçuş izni düzenlemek üzere onay alabilmesi için ve uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikalarını veya tavsiyelerini düzenlemek ve gerektiğinde 32 nci maddenin ikinci fıkrası doğrultusunda uçuş izni düzenlemek üzere uygun uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeline sahip olması gerekmektedir.

(2) Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelinin sahip olması gereken nitelikler Genel Müdürlük tarafından düzenlenen mevzuatla belirlenir ve uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli bu kapsamda Genel Müdürlük tarafından onaylanır.

Sürekliliğe elverişlilik yönetimi

MADDE 29 – (1) Tüm sürekliliğe elverişlilik yönetimi üçüncü bölümde yer alan hususlar doğrultusunda gerçekleştirilir.

(2) Yönetilen her hava aracı için, onaylı SYK;

a) Gerekliyse güvenilirlik programı da dahil olmak üzere, yönetilen hava aracı için bir bakım programı geliştirir ve kontrol eder.

b) 8 inci maddenin üçüncü fıkrası gereğince dolaylı onay prosedürü kapsamında olmadığı sürece, hava aracı bakım programını ve revizyonlarını Genel Müdürlüğe sunar ve ticari hava taşımacılığında sorumlu olmayan hava aracı işleticisine bu programın bir kopyasını temin eder.

c) Modifikasyon ve tamirlerin onayını yönetir.

ç) Tüm bakımların onaylı bakım programı gereğince gerçekleştirildiğinden ve bakım çıkış işlemlerinin sekizinci bölüme uygun olarak yapıldığından emin olur.

d) Tüm geçerli uçuşa elverişlilik direktiflerinin ve sürekli uçuşa elverişliliğe etki eden operasyonel direktiflerin uygulandığından emin olur.

e) Planlı bakım sırasında tespit edilen veya raporlanan tüm arızaların ve uygunsuzlukların uygun bir şekilde onaylı bakım kuruluşu tarafından giderilmesini sağlar.

f) Gerektiğinde hava aracının uygun bir şekilde onaylı bir bakım kuruluşuna teslim edilmesini sağlar.

g) Komponent kontrolünü, planlı bakımları, uçuşa elverişlilik direktiflerinin uygulanmasını, ömürlü parçaların değişim zamanı geldiğinde değiştirilmesini uygun bir şekilde gerçekleştirildiğinden emin olmak üzere koordine eder.

ğ) Tüm sürekli uçuşa elverişlilik kayıtlarını ve/veya işletmecinin teknik kayıt sistemini yönetir ve arşivlenmesini sağlar.

h) Ağırlık ve denge raporunun hava aracının güncel durumunu doğru yansıttığından emin olur.

(3) Ticari hava taşımacılığı yapan işletmelerin, SHY-145 ve EASA Part-145'e göre onaylı olmadığı durumlarda, işletmeci ve onaylı bakım kuruluşu veya başka bir işletmeci arasında imzalanmak üzere, kapsamı Genel Müdürlük tarafından belirlenen, tüm bakımın nihai olarak onaylı bir bakım kuruluşu tarafından gerçekleştirilmesini güvence altına alan yazılı bir bakım anlaşması yapar.

Dokümantasyon

MADDE 30 – (1) Onaylı SYK, 29 uncu madde kapsamında belirtilen sürekli uçuşa elverişlilik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için 14 üncü madde doğrultusunda geçerli güncel bakım verilerine sahip olmaktan ve kullanmaktan sorumludur.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi

MADDE 31 – (1) 41 inci madde kapsamında belirtilen bir hava aracının uçuşa elverişliliğinin gözden geçirilmesine yönelik şartların karşılanması amacıyla, onaylı SYK tarafından hava aracı doküman ve kayıtlarına kapsamı Genel Müdürlük tarafından belirlenen gözden geçirme işlemi uygulanır.

(2) Onaylı SYK'nın uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli hava aracında fiziki bir inceleme gerçekleştirir.

(3) Uçuşa elverişliliğinin gözden geçirilmesi görevleri başkasına verilemez.

(4) Uçuşa elverişliliğinin gözden geçirilmesi işleminin sonucunun yetersiz olması durumunda, Genel Müdürlük, ilgili durumun saptanmasından itibaren mümkün olan en hızlı yöntemle fakat en geç 72 saat içerisinde tespit edilen durum hakkında bilgilendirilir.

Kuruluşun yetkileri

MADDE 32 – (1) Yedinci bölüm doğrultusunda onaylanmış olan SYK;

a) Ticari hava taşımacılığında kullanılanlar hariç olmak üzere, hava aracının sürekli uçuşa elverişliliğini, SYK onay sertifikası üzerinde listelendiği şekilde yönetebilir,

b) Hem kendi onay sertifikasında hem de kendi işletme ruhsatında listelenmesi durumunda ticari hava taşımacılığında kullanılan hava araçlarının sürekli uçuşa elverişliliğini yönetebilir,

c) Sürekli uçuşa elverişlilik görevlerinin bir kısmının yerine getirilmesi için kendi kalite sistemi altında çalışan herhangi bir kuruluş ile anlaşma yapılabilir. Bu kapsamda anlaşma yapılan kuruluşlar SYK onay sertifikasında belirtilir,

ç) Genel Müdürlük tarafından veya yedinci bölüm doğrultusunda onaylanmış başka bir SYK tarafından düzenlenmiş bir uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasını 41 inci maddenin ikinci fıkrası koşulları altında temdit edebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ayrıcalıklara sahip olan SYK, ilaveten, uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası yayımlamak üzere onaya sahip olduğu hava araçlarına, Genel Müdürlük tarafından onaylanmış uçuş şartlarına uygunluğunu teyit ettiğinde 25 inci maddeye göre hazırlanan SEK içerisinde oluşturulan prosedür kapsamında uçuş izni düzenlemek üzere de onaylanabilir.

Kalite sistemi

MADDE 33 – (1) Onaylı SYK, yedinci bölümün gerekliliklerini karşılamaya devam etmesini sağlamak amacıyla, hava aracının uçuşa elverişliliğini korumak için gerekli olan prosedürlerin yeterliliğini ve yürütülen faaliyetlerin bu prosedürlere uygunluğu takip etmek üzere bir kalite sistemi kurar ve bir kalite yöneticisi atar. Uygunluğun kontrolü, gerektiğinde düzeltici faaliyetin gerçekleştirilmesi için sorumlu yöneticiye yönelik geri bildirim sistemi içerir.

(2) Kalite sistemi yedinci bölümdeki faaliyetleri izler. Bu izleme faaliyeti en azından aşağıdaki işlevleri içerir:

a) Yedinci bölümdeki faaliyetlerin onaylanmış prosedürler doğrultusunda yapılmakta olduğunun izlenmesi.

b) Tüm anlaşmalı bakımın anlaşma doğrultusunda yapılmakta olduğunun izlenmesi.

c) Bu Yönetmeliğin gerekliliklerine uygunluğunun izlenmesi.

(3) Bu faaliyetlere ilişkin kayıtlar en az iki yıl boyunca SYK tarafından muhafaza edilir.

(4) **(Değişik: RG-20/12/2013-28857)** Onaylı SYK'nın SHY-6A, SHY-145, SHY-147 veya SHY-21 yönetmelikleri doğrultusunda onaylanmış olduğu durumlarda, söz konusu kalite sistemi SHY-6A, SHY-145, SHY-147 veya SHY-21 yönetmelikleri tarafından gerekli görülen kalite sistemi ile birleştirilebilir.

(5) Ticari hava taşımacılığı yapan işletmelerde, yedinci bölümdeki kalite sistemi işletmecinin kalite sisteminin ayrılmaz bir parçasıdır.

(6) Ticari hava taşımacılığı yapan ancak sürekli uçuşa elverişlilik yönetimini yapmayan küçük ölçekli işletmelerde, kalite sistemi Genel Müdürlük tarafından onaylanmış düzenli bir organizasyonel gözden geçirme sistemi ile değiştirilebilir. Fakat bu kapsama balonlar haricindeki azami kalkış kütlesi (MTOM) 2.730 kg üzerindeki hava araçları için uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikaları düzenleyen işletmeler dahil değildir. Hiçbir kalite sisteminin mevcut olmaması durumunda, işletme, sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi görevlerini başka işletmelere anlaşma yoluyla devredemez.

Onaylı SYK'daki değişiklikler

MADDE 34 – (1) Genel Müdürlüğün bu Yönetmelik ile sürekli uygunluğu tespit etmesine imkan vermek amacıyla, onaylı SYK, aşağıdaki değişikliklerden herhangi birinin gerçekleştirilmesine ilişkin her tür öneriyi bu gibi değişiklikler gerçekleşmeden önce Genel Müdürlüğe bildirmekten sorumludur:

a) Kuruluşun adı,

b) Kuruluşun adresi,

c) Kuruluşun ilave adresleri,

ç) Sorumlu yönetici,

d) 27 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında belirtilen kişilerden herhangi biri,

e) Onaya etki edebilecek tesisler, prosedürler, iş kapsamı ve personel.

(2) Personel ile ilgili olarak önerilen değişikliklerin yönetimin önceden bilgisi kapsamında olmaması durumunda, bu değişiklikler mümkün olan ilk fırsatta bildirilir.

Kayıt muhafaza etme

MADDE 35 – (1) Onaylı SYK, yapılan çalışmaya ilişkin tüm detayları kayıt altına almalıdır. 11 inci madde ve ticari hava taşımacılığı yapıldığı durumda 12 nci madde tarafından gerekli görülen kayıtlar Genel Müdürlük tarafından belirlenen süreler boyunca Genel Müdürlük tarafından belirlenen esas ve usullere göre muhafaza altına alınır.

(2) SYK'nın faaliyetlerine son verdiği hallerde, muhafaza edilen tüm kayıtlar hava aracının işleticisine devredilir.

Onayın sürekli geçerliliği

MADDE 36 – (1) Onay, süresiz olarak düzenlenir ve aşağıdaki şartlara tabi olarak geçerli kılınır:

a) Kuruluşun, 37 nci maddede belirtilen bulguların ele alınmasına ilişkin hükümler gereğince bu Yönetmelik ile uygunluğunu sürdürmesi,

b) Genel Müdürlüğe, bu Yönetmeliğe uygunluğun sürekliliğini tespit etmesi amacıyla kuruluşa erişim hakkının verilmesi,

c) Onayın askıya alınmaması veya iptal edilmemesi.

(2) Onayın askıya alınması veya iptal edilmesi sonrasında, onay sertifikası Genel Müdürlüğe iade edilir.

SYK'da tespit edilen bulgular

MADDE 37 – (1) SYK, bulgulara ilişkin bildirim alınması sonrasında mutabık kalınan süre içerisinde bir düzeltici faaliyet planı sunar ve düzeltici işlemlerin uygunluğunu onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe sunar.

(2) Denetlemeler veya diğer uygulamalar sırasında bu Yönetmeliğe uygunsuzluğu gösteren kanıtlar tespit edildiğinde, Genel Müdürlük tarafından aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Seviye 1 bulgular için, bulgunun kapsamına bağlı olarak bulgular giderilinceye kadar sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşu onayının iptali, sınırlandırılması veya tamamen/kısmen askıya alınması için derhal işlem gerçekleştirir.

b) Seviye 2 bulgular için, üç aydan fazla olmamak kaydıyla bulgunun içeriğine uygun olarak Genel Müdürlük tarafından bir düzeltici faaliyet süresi verilir. Genel Müdürlük bulgunun içeriğine göre uygun bir düzeltici faaliyet planı kapsamında söz konusu sürenin sonunda üç aylık süreyi uzatabilir.

(3) Genel Müdürlük tarafından verilen süre zarfına riayet edilmemesi durumunda, Genel Müdürlük onayın kısmen veya tamamen askıya alınması ve idari para cezasına yönelik işlem yapar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Bakım Çıkış Sertifikası

Hava aracı bakım çıkış sertifikası

MADDE 38 – (1) Onaylı bir bakım kuruluşu tarafından gerçekleştirilen hava aracı bakım çıkış işlemleri hariç olmak üzere, bakım çıkış sertifikası bu bölüm doğrultusunda düzenlenir.

(2) Tüm bakımların aşağıdaki kişiler tarafından uygun bir şekilde yapıldığına emin olunmadan ve herhangi bir bakımın tamamlanması sonrasında bakım çıkış sertifikası yayımlanmadan hiçbir hava aracı uçuşa verilemez:

a) Altıncı bölüm doğrultusunda veya EASA Part-M alt paragraf F'ye göre onaylanmış olan bakım kuruluşu adına uygun onaylayıcı personel,

b) Bu fıkranın (a) bendi uyarınca geçerli olan Genel Müdürlük tarafından belirlenen hava aracı karmaşık bakım görevleri hariç olmak üzere, SHY-66 veya eşdeğeri kapsamında ortaya konan gerekliliklere uygun olan onaylayıcı personel,

c) 40 ıncı madde kapsamında hava aracı sahibi pilot tarafından.

(3) İkinci fıkranın (b) bendi istisna olmak üzere, ticari hava taşımacılığında kullanılmayan ELA 1 hava araçları için Genel Müdürlük tarafından belirlenen hava aracı karmaşık bakım işleri, ikinci fıkranın (b) bendi kapsamında yer alan onaylayıcı personel tarafından servise verilebilir.

(4) İkinci fıkraya istisna olmak üzere, öngörülemez durumlarda, hava aracının hiçbir onaylı bakım kuruluşunun ve onaylayıcı personelinin mevcut olmadığı bir yerde kaldığında, hava aracı sahibi pilot, dördüncü bölüm içerisinde ortaya konan standartlar gereğince bakım yapması ve hava aracına bakım çıkış sertifikası düzenlemesi için üç yıldan az olmayan hava aracı bakım tecrübesine sahip olan ve nitelikleri taşıyan herhangi bir kişiyi yetkilendirebilir. Bu durumdaki yetkilendirme usulleri Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(5) Bakım çıkış sertifikası Genel Müdürlük tarafından ayrıca belirlenen bilgileri içerir.

(6) Uçuş emniyetini tehlikeye sokacak herhangi bir uygunsuzluğun tespit edilmesi durumunda bakım çıkış sertifikası yayımlanamaz.

Komponent bakım çıkış sertifikası

MADDE 39 – (1) Hava aracı komponenti üzerinde 18 inci madde gereğince yapılan her türlü bakım işlemi sonrasında bir bakım çıkış sertifikası yayımlanır.

Hava aracı sahibi pilot yetkilendirmesi

MADDE 40 – (1) Bir kişinin hava aracı sahibi pilot olarak nitelendirilebilmesi için;

a) Hava aracı tip veya sınıf yetkisi için Genel Müdürlük tarafından yayımlanan veya geçerli kılınan bir pilot lisansına veya eşdeğerine sahip olması gerekmektedir.

b) Tek başına veya müştereken hava aracına sahip olması gerekmektedir. Söz konusu hava aracı sahibi pilot;

1) Tescil formunda yer alan gerçek kişilerden biri olmak zorundadır.

2) Tüzel kişiliğin tescil belgesinde hava aracı sahibi veya işletmeci olarak belirtildiği durumlarda kâr amacı gütmeyen bir tüzel kişiliğin üyesi olmak zorundadır. Söz konusu üye, söz konusu tüzel kişiliğin karar verme sürecine doğrudan katılır ve söz konusu tüzel kişilik tarafından hava aracı sahibi pilot bakımını yapmak üzere görevlendirilir.

(2) Azami kalkış kütlesi (MTOM) 2.730 kg. veya altında olan özel olarak işletilen karmaşık olmayan her tür motor gücüyle çalışan hava aracı, planör, motorlu planör veya balon için hava aracı sahibi pilot, Genel Müdürlük tarafından belirlenen kapsamda belirtilen sınırlı hava aracı sahibi pilot bakımı sonrasında bakım çıkış sertifikası yayımlayabilir.

(3) Sınırlı hava aracı sahibi pilot bakımının kapsamı 8 inci madde kapsamındaki hava aracı bakım programında belirtilir.

(4) Bakım çıkış sertifikası kayıt sistemine kaydedilmeli ve yapılan bakıma, kullanılan bakım verilerine ilişkin temel detayları, bakımın tamamlandığı tarihi ve söz konusu sertifikayı yayımlayan hava aracı sahibi pilotun adını, soyadını, imzasını ve pilot lisansı numarasını içerir.

DOKUZUNCU BÖLÜM Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Sertifikası

Hava aracı uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi

MADDE 41 – (1) Sivil hava araçlarının; Türk uçak siciline tescil edilmeden önce ve tescilden sonra da belirlenmiş bulunan hallerde, uçuşa elverişlilik yönünden muayene ve kontrol edilmesine ilişkin esaslar Genel Müdürlükçe düzenlenir. Hava aracının uçuşa

elverişlilik sertifikasının geçerliliğini sağlamak için, hava aracının ve sürekli uçuşa elverişlilik kayıtlarının gözden geçirme işlemi Genel Müdürlük tarafından belirlenen periyotlarla yapılır.

(2) Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası, uçuşa elverişliliğin gözden geçirme işleminin yeterli bir şekilde tamamlanması sonrasında Genel Müdürlük tarafından belirlenen düzenlemeler doğrultusunda yayımlanır.

(3) Koşulların olası bir emniyet tehdidinin varlığını ortaya çıkardığı durumlarda, Genel Müdürlük söz konusu uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi yapar ve uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasını kendisi yayımlar.

(4) Genel Müdürlüğün uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi yapması ve/veya uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasını kendisi düzenlemesi durumunda, hava aracının sahibi veya işletmecisi, Genel Müdürlük tarafından belirlenen talimatlar doğrultusunda gerekli belgeleri Genel Müdürlüğe sağlar.

(5) Hava aracının uçuşa elverişli olmadığına dair bir kanıtın veya bu yönde düşünülmesi için sebebin bulunması durumunda uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası yayımlanamaz veya söz konusu sertifikanın süresi uzatılmaz.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasının geçerliliği

MADDE 42 – (1) Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası aşağıdaki durumlardan en az birisinin gerçekleşmesi halinde geçersizdir:

- Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasının askıya alınması veya iptal edilmesi,
- Uçuşa elverişlilik sertifikasının askıya alınması veya iptal edilmesi,
- Söz konusu hava aracının Türkiye Cumhuriyeti hava aracı sicilinde tescilli olmaması,
- Söz konusu uçuşa elverişlilik sertifikasının bağlı olduğu tip sertifikasının askıya alınması veya iptal edilmesi.

(2) Uçuşa elverişlilik sertifikasının geçersiz olması durumunda veya aşağıdaki durumların herhangi birisinin gerçekleşmesi halinde hava aracının uçuş yapmasına izin verilmez:

- Hava aracının veya söz konusu hava aracına takılı herhangi bir komponentin sürekli uçuşa elverişliliğinin bu Yönetmeliğin gerekliliklerini karşılamaması,
- Hava aracının, EASA veya denkliği olan havacılık otoritesi tarafından onaylanmış tip dizaynı ile uygun olmaması,
- Hava aracının gerekli onaylı önlemler alınmadan, onaylı uçuş el kitabının veya uçuşa elverişlilik sertifikasının sınırlamalarının ötesinde işletiliyor olması,
- Hava aracının uçuşa elverişliliğine etki eden bir olaya veya kazaya karışmasının akabinde hava aracının uçuşa elverişliliğini sağlamaması halinde,
- Bir modifikasyonun veya tamirin (**Değişik ibare: RG-20/12/2013-28857**) SHY-21/EASA Part-21 kapsamında onaylanmadan uygulanması durumunda.

(3) Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasına dair onayın geri alınması veya iptal edilmesi sonrasında, uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası Genel Müdürlüğe iade edilir.

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde hava aracının devri

MADDE 43 – (1) Türkiye Cumhuriyeti tescilli olan bir hava aracı devredilirken, hava aracının eskiden tescilli olduğu işletme ve tesciline alacak olan işletme tarafından Genel Müdürlüğün onayı alınır. Mevcut uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası son geçerlilik tarihine kadar geçerlidir.

Türkiye'ye ithal edilen hava aracının uçuşa elverişliliğinin incelenmesi

MADDE 44 – (1) Türkiye'ye herhangi bir ülkeden bir hava aracı ithal ederken başvuru sahibi, Genel Müdürlük tarafından belirlenen düzenlemeler doğrultusunda Genel Müdürlüğe başvuruda bulunur. 41 inci maddeye uygun şekilde bir uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi ve onaylı bakım programına göre süresi gelen tüm bakımları yaptırır.

(2) SYK, hava aracının ilgili gereklilikleri sağladığına kanaat getirdiğinde, gerekliyse, uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasının yayımlanması için Genel Müdürlüğe bir tavsiye raporu gönderir.

(3) Hava aracının sahibi, Genel Müdürlük tarafından kontrol edilmesi için hava aracına erişim imkanı sağlar.

(4) Hava aracının ilgili gereklilikler kapsamında öngörülen şartları taşıdığına kanaat getirildiğinde, Genel Müdürlük tarafından yeni bir uçuşa elverişlilik sertifikası yayımlanır. Türk sivil hava araçlarına uçuşa elverişlilik belgesinin verilmesi, belgenin geri alınması veya iptaline ilişkin şartlar ile bu işlemlere ait yetki ve sorumluluklar, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak şartı ile Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(5) Genel Müdürlük, uçuşa elverişlilik sertifikası ile birlikte uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasını geçerlik tarihini sınırlandırmayı gerektirecek emniyete ilişkin bir neden bulunmadığı sürece bir yıllık süreyle geçerli olmak üzere yayımlar.

Hava aracında tespit edilen bulgular

MADDE 45 – (1) Seviye 1 bulgu, bu Yönetmelik gereklilikleri ile emniyet standardını düşüren ve uçuş emniyetini ciddi şekilde tehlikeye atan her tür önemli uygunsuzluk durumudur.

(2) Seviye 2 bulgu, bu Yönetmelik gereklilikleri ile emniyet standardını düşüren ve uçuş emniyetini tehlikeye atması olası olan her tür önemli uygunsuzluk durumudur.

(3) 5 inci maddede belirtilen sorumlu kişi veya kuruluş, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında bulgulara ilişkin bildirim alınması sonrasında mutabık kalınan süre içerisinde kök neden analizlerini de içeren bir düzeltici faaliyet planı sunar ve düzeltici işlemlerin uygunluğunu onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe sunar.

(4) Hava aracı denetlemeleri veya diğer uygulamalar sırasında bu Yönetmelik gerekliliği ile uygunsuzluğu gösteren kanıtlar tespit edildiğinde, Genel Müdürlük aşağıdaki işlemleri yapar:

- Seviye 1 bulgular için, başka bir uçuş öncesinde uygun düzeltici faaliyetin gerçekleştirilmesini gerekli görür ve uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasının iptali veya askıya alınması için işlem yapar.
- Seviye 2 bulgular için, Genel Müdürlük tarafından gerekli görülen düzeltici faaliyet söz konusu bulgunun içeriğine uygun olmak zorundadır.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari yaptırımlar

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen kurallara uymayan işletmeciye, SYK'ya ve ilgili personele 2920 sayılı Kanunun 143 üncü maddesine göre işlem yapılır.

(2) Ayrıca, SYK'ya aşağıdaki belirtilen durumlarda idari yaptırımlar uygulanır:

a) Yapılan denetimde bu Yönetmeliğe aykırı olan, emniyet standardını düşüren ve uçuş emniyetini doğrudan ciddi olarak etkileyen ve Seviye 1 bulgu olarak değerlendirilebilecek önemli bir yetersizlik veya kusur tespit edilmesi ve tespit tarihinden itibaren on gün içerisinde SYK'nın ilgili düzeltici faaliyeti gerçekleştirememesi halinde SYK yetkisi ile 27 nci maddede belirtilen yönetici personel onayı, tespit edilen eksiklik giderilinceye kadar askıya alınır.

b) Yapılan denetimde uçuş emniyetini doğrudan etkilemeyen, ancak bu Yönetmelikte belirtilen koşulların tamamının veya bir kısmının kaybedildiğinin tespit edilmesi ve Seviye 2 bulgu olarak değerlendirilmesi halinde SYK'ya en fazla üç ay süre verilerek eksikliklerin tamamlanması istenir. Verilen süre içerisinde eksiklikleri tamamlamayan SYK'nın bu eksikliklere ilişkin faaliyeti bu eksiklik giderilinceye kadar durdurulur.

(3) SYK yetkisinin askıya alınması veya iptal edilmesi durumunda yetki belgesi, sorumlu yönetici personel onay formları ve SYK onay sayfasının asıllarını Genel Müdürlüğe iade etmeyen kuruluşun sorumlu müdürü en az iki yıl süreyle başka bir SYK'da, bakım kuruluşunda veya hava taşıma işletmesinde yönetici personel olarak görev yapamaz.

(4) Bu Yönetmelik gerekliliklerine aykırı faaliyet yaptığı tespit edilen 27 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yönetici personelin yeterliliği Genel Müdürlük tarafından değerlendirilir.

Teknik düzenlemeler

MADDE 47 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan ve istisnai özellik arz eden teknik konular ile bu Yönetmelikte belirtilen konulara ilişkin uygulama detayları, ICAO ve EASA tarafından bu konulara ilişkin olarak yapılan uygulamalara paralel olarak Genel Müdürlük tarafından hazırlanacak talimatlar ile düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 48 – (1) 21/12/2011 tarihli ve 28149 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY M) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) (Değişik: RG-20/12/2013-28857) Bu Yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihte Yönetmelik kapsamına giren ve Genel Müdürlük tarafından henüz SHY-M Onay Sertifikası düzenlenmemiş olan, balonla hava taşıma işletmeleri hariç işletmeler 14/5/2015 tarihine kadar bu Yönetmelik gerekliliklerini sağlar.

(2) Genel Müdürlük tarafından 10/10/2012 tarihli SHT-Balon (Revizyon 02) Talimatı kapsamında balonla hava taşıma işletme ruhsatı düzenlenmiş olan işletmeler ile Genel Müdürlüğe balonla hava taşıma işletme ruhsatı almak üzere başvuruda bulunmuş olan ve bulunacak olan işletmeler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 ay içinde bu Yönetmelik gerekliliklerini sağlar.

Mevcut SHY-M onay sertifikalarının geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) SHY-M onay sertifikası bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan işletmelere onay kapsamı değişmemek kaydıyla yedinci bölüm kapsamında sertifika düzenlenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen işletmeler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en fazla 3 ay içinde bu Yönetmeliğe uyum planını Genel Müdürlüğe sunarlar.

Yürürlük

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	20/12/2012	28503
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	20/12/2013	28857

Ek

(Mülga: RG-20/12/2013-28857)

Ek-1

(Ek: RG-20/12/2013-28857)

Bu Yönetmelik hükümlerinin kapsamında olmayan hava araçları, bu Yönetmelik ve ilgili Talimatlar doğrultusunda kabul edilen bir tip sertifikası olmayan ve aşağıdaki kategorilerden birisi içerisinde yer alan hava araçlarıdır;

a) Aşağıdaki kriterleri karşılayan tarihi hava araçları:

i. kompleks olmayan;

- ilk tasarımı 1 Ocak 1955 öncesinde yapılmış, ve
 - üretimi 1 Ocak 1975 öncesinde durdurulmuş olan hava aracı;
- ya da

ii. şu olaylarla açık tarihi bağları olan;

- kayda değer tarihi bir olaya karışmış, veya
- havacılığın gelişiminde önemli bir adım sayılan, veya
- silahlı kuvvetlerde önemli bir role sahip olmuş hava aracı,

b) Özellikle araştırma, deneysel ya da bilimsel amaçlarla tasarlanmış veya modifiye edilmiş ve oldukça sınırlı sayılarda üretilecek olan hava araçları,

c) En az %51'i bir amatör ya da ticari olmayan amatör bir organizasyon tarafından kendi kullanımları için herhangi bir ticari amaç güdülmeksizin üretilmiş olan hava araçları,

ç) Kabul edilmiş bir tasarım standardına sahip tipler hariç silahlı kuvvetlerin hizmetinde bulunmuş olan hava araçları,

d) İki denizden fazla koltuğu olmayan ve maksimum kalkış kütlesi (maximum take-off mass-MTOM) uçak, helikopter ve motorlu paraşüt için:

- tek koltuklu kara uçağı/helikopterinde 300 kg', veya
- iki koltuklu kara uçağı/helikopterinde 450 kg', veya
- tek koltuklu amfibi ya da deniz uçağı/helikopterinde 330 kg', veya

- iv. iki koltuklu amfibi ya da deniz uçağı/helikopterinde 495 kg'ı, ayrıca hem deniz uçağı/helikopteri hem kara uçağı/helikopteri olarak işletildiğı durumda her iki MTOM limitini geçmeyen hava araçları ile,
- v. iki koltuklu, gövdeye takılı kurtarma paraşüt sistemine sahip kara uçağı için 472,5 kg,
- vi. tek koltuklu, gövdeye takılı kurtarma paraşüt sistemine sahip kara uçağı için 315 kg olan, ve uçaklar için, perdövites (stall) hızı ya da iniş konfigürasyonunda minimum kararlı (steady) uçuş hızı 35 knot'ı (kalibre edilmiş hava hızı-calibrated air speed-CAS) geçmeyen hava araçları,
- e) Azami kalkış kütlesi 560 kg'ı geçmeyen tek veya çift koltuklu gyroplane tipi hava araçları,
- f) Azami boş kütlesi, koşarak kalkış sağlananlar dahil, tek koltuklu olanlar için 80 kg'dan, çift koltuklu olanlar için 100 kg'dan az olan "planörler",
- g) Yapısal tasarımı orijinal hava aracı ile benzer olan, (a) ya da (d) maddelerinde belirtilen kriterleri karşılayan hava araçlarının kopyaları,
- ğ) İşletim kütlesi 150 kg'dan az olan insansız hava araçları,
- h) Azami boş kütlesi, yakıt dahil, 70 kg'dan az olan diğer herhangi bir hava aracı.